

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

691

Vragen van het lid **Aukje de Vries** (VVD) aan de Minister van Financiën over *de speech van ESM-directeur Klaus Regling «The response to the Covid-19 crisis and remaining vulnerabilities in EMU»* (ingezonden 23 oktober 2020).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 6 november 2020).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de speech van de directeur van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), Klaus Regling, waarin hij pleit voor een permanent *Recovery and Resilience Facility* (RFF), zonder daar voorwaarden aan te verbinden? Hoe beoordeelt u dit bericht?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft de heer Regling dit ook ooit tegen u geuit? Wat was toen uw reactie? Bent u van plan tijdens de volgende bijeenkomst de heer Regling erop aan te spreken dat van een permanent RFF geen sprake kan zijn?

Antwoord 2

De heer Regling heeft zich in het verleden al vaker voorstander getoond van een permanente stabilisatiefunctie voor het eurogebied. Indien de gelegenheid zich voordoet en het onderwerp ter sprake komt, zal ik in een volgende bijeenkomst naar voren brengen dat het kabinet geen voorstander is van een permanent RRF, noch van een permanent stabilisatiemechanisme in een andere vorm.

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat u nog steeds tegenstander bent van een permanent RFF en deze lijn zult aanhouden?

Antwoord 3

Ja.

¹ ESM, 10 september 2020, «The response to the Covid-19 crisis and remaining vulnerabilities in EMU» (<https://www.esm.europa.eu/speeches-and-presentations/response-covid-19-crisis-and-remaining-vulnerabilities-emu>)

Vraag 4

Deelt u de mening dat, gezien de geluiden vanuit verschillende hoeken om in te zetten op een permanent RFF, wij als Nederland moeten aandringen op het belang van een eenmalig en tijdelijk RFF? Zo ja, bent u voornemens u te verzetten tegen pogingen om de RFF permanent te maken? Zo ja, welke stappen bent u van plan te nemen om te voorkomen dat deze tijdelijke maatregel permanent wordt gemaakt?²

Antwoord 4

Het kabinet ziet de RRF als een eenmalig en tijdelijk instrument. Het kabinet zal zich, waar relevant, uitspreken tegen een permanente stabilisatiefunctie, in de vorm van een permanent RRF of in andere vorm.

Vraag 5

Hoe zorgen we er volgens u voor dat landen hun financiële buffers op orde hebben, zodat landen in de toekomst Europese crises zelf kunnen opvangen en wordt voorkomen dat met de RFF een precedent wordt geschapen?³

Antwoord 5

Het kabinet onderschrijft dat het van belang is dat lidstaten voldoende begrotingsbuffers opbouwen om de volgende crisis eigenstandig om te kunnen vangen, in lijn met de bepalingen uit het Stabiliteits- en Groeipact. In de praktijk blijkt dit onvoldoende te gebeuren. Het kabinet vindt daarom dat de effectiviteit van de Europese begrotingsregels moet worden vergroot. Tijdens het Algemeen Overleg Eurogroep en Ecofinraad op 9 september jl. heb ik toegezegd om voor het einde van het jaar een brede bespiegeling ten aanzien van het SGP te sturen.

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de plannen van het ESM voor verdere integratie van de Europese Economische en Monetaire Unie, welke Klaus Regling in zijn speech noemt?⁴

Antwoord 6

De heer Regling benadrukt in zijn speech dat het afronden van de bankenunie, het versterken van de kapitaalmarktunie, het inrichten van een permanente macro-economische stabilisatiefunctie en het afronden van de ESM-hervorming belangrijk zijn voor het verdiepen van de EMU. Het kabinet deelt de mening van de heer Regling dat het voltooiën van de bankenunie en het versterken van de kapitaalmarktunie belangrijke elementen zijn voor het versterken van de EMU. Dit kunt u teruglezen in de brief over de toekomst van de EMU uit november 2017⁵. Het kabinet heeft dit onlangs herbevestigd in de geannoteerde agenda's voor de Eurogroep/Ecofinraad van 11 en 12 september en 3 en 4 november jl.^{6, 7} Tijdens die bijeenkomsten

² Financieel Dagblad, 23 september 2020, «Tijdelijk EU-herstelfonds blijkt een blijvertje» (<https://fd.nl/achtergrond/1357705/tijdelijk-eu-herstelfonds-blijkt-een-blijvertje>); de Volkskrant, 1 september 2020, «Schulden kwijtschelden en een permanent herstelfonds: hoe DNB-president Knot de EU wil redden» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/schulden-kwijtschelden-en-een-permanent-herstelfonds-hoe-dnb-president-knot-de-eu-wil-redden~b6339516/>)

³ Financieel Dagblad, 23 september 2020, «Tijdelijk EU-herstelfonds blijkt een blijvertje» (<https://fd.nl/achtergrond/1357705/tijdelijk-eu-herstelfonds-blijkt-een-blijvertje>); de Volkskrant, 1 september 2020, «Schulden kwijtschelden en een permanent herstelfonds: hoe DNB-president Knot de EU wil redden» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/schulden-kwijtschelden-en-een-permanent-herstelfonds-hoe-dnb-president-knot-de-eu-wil-redden~b6339516/>)

⁴ ESM, 10 september 2020, «The response to the Covid-19 crisis and remaining vulnerabilities in EMU» (<https://www.esm.europa.eu/speeches-and-presentations/response-covid-19-crisis-and-remaining-vulnerabilities-emu>)

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/11/27/toekomst-van-de-economische-en-monetaire-unie>

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/09/04/bijlage-geannoteerde-agenda-eurogroep-en-ecofinraad-11-en-12-september-2020>

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/10/26/geannoteerde-agenda-eurogroep-en-ecofinraad-3-en-4-november-2020>

stonden respectievelijk de voortgang van de bankenunie en het actieplan van de Europese Commissie voor de kapitaalmarktunie geagendeerd.

Ook hecht het kabinet aan het afronden van de ESM-hervorming, die ook het oprichten van de gemeenschappelijke achtervang voor het gemeenschappelijk resolutiefonds bij het ESM mogelijk maakt. Ik heb u onlangs via een aparte brief bericht over de voortgang op dit terrein en de stappen die het kabinet onderneemt.⁸

Zoals in het antwoord op bovenstaande vragen aangegeven, is het kabinet geen voorstander van een stabilisatiemechanisme voor de eurozone om de gevolgen van economische schokken op te vangen. Naar de mening van het kabinet kunnen schokken worden opgevangen door gebruik te maken van eigen budgettaire buffers en zogenoemde automatische stabilisatoren in nationale begrotingen. Lidstaten die voldoen aan de regels van het SGP zijn in de ogen van het kabinet in staat om vrijwel alle economische schokken op te vangen. De mogelijkheden voor grensoverschrijdende private schokabsorptie kunnen bovendien worden vergroot met het versterken van de bankenunie en de kapitaalmarktunie, aangezien die de beschikbaarheid van grensoverschrijdende financiering vergroten.

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/10/13/kamerbrief-wijzigingsovereenkomst-esm-verdrag-gemeenschappelijke-achtervang-en-single-limb-cacs>